

MICAH 1-2

INTRODUCTION...

PANUGOD...

- **THE WHOLE COUNSEL OF GOD**
- **ANG KABUG USAN SANG PULONG SANG DIOS..**
 - o We finished **Jonah** - the 32st book of the Old Testament - 9th of 16 prophetic books in the OT...
 - o Natapos naton ang Jonah – ang ika 32nd nga libro sang Daan nga Kasulatan – ika-9 sa 16 ka **prophetic** nga libro sang daan nga kasulatan...
 - o We will start **Micah** – the 6th of what is known as the 12 Minor Prophets...
 - o Magasugod kita sa libro sang Micah – ang ika-6 nga 12 ka **minor** nga propeta...
- **1ST - WHO WAS MICAH...**
- **1ST – SIN O SI MICAH...**
 - o Micah (*who is like God*) was primarily a prophet to the Southern Kingdom (*where he was from*)...
 - o Si Micah (pareho sa Dios) isa ka propeta sa Sur nga Kaharian (diri siya naghalin)
 - o But he will address both sins of the Northern and Southern Kings kingdoms in his **prophecy**...
 - o Pero magahambal siya sa Northern kag Southern nga mga Hari sa tagsa nila ka kaharian...
 - o Micah was from the city of Moresheth (*a possession of*)-Gath – about 20 miles from Jerusalem!
 - o Si Micah halin sa siyudad sang Moresheth (**ginapanag iyahan** sang) – mga 20miles- mga 32 ka kilometro halin sa Jerusalem!
- **2ND – WHEN WAS THE BOOK WRITTEN – MICAH 1:1...**
- **2ND – SANG SAN O GINSULAT ANG LIBRO – MICAH 1:1...**
 - o Micah prophesied during the reigns of Jotham / Ahaz / and Hezekiah of Judah – 750 to 700 B.C.
 - o Si Micah maghatag sang iya palanan awon sa panahon sang paghari ni Jotham / Ahaz / kag Hezekiah sang Judah – 750 asta sa 700 B.C.
 - o He was contemporary with the prophets Hosea / Amos / and Isaiah...
 - o Dungan dungan sila sang mga propeta nga sanday Hosea / Amos / kag Isaiah...
 - o He wrote during a time of great upheaval / judgment in both kingdoms...
 - o Nagsulat siya sang panahon sang may tuman nga kagamo / paghukom sa 2 ka Kahariaan...
 - o Jotham and Hezekiah were good kings – (*Ahaz was bad*) but Judah was in moral decline!
 - o Si Jotham kag Hezekiah maayo nga mga hari – (Ahaz malaot) pero ang Judah nagasugod ang pagpakasala!
 - o Assyria had risen to power and was on the verge of conquering the Northern Kingdom – 722 B.C.
 - o **Ang Assyria nanging mabaskog nga nasyon kag malapit nga nga sakopon ang Northern nga Kaharian – 722 B.C.**
 - o They would conquer all but Jerusalem in the Southern Kingdom – but God would save them...
 - o Sakopon na nila tanan nga **pati** ang Jerusalem sa Southern Kingdom – pero ang Dios luwason sila...
 - o Though the Southern Kingdom would ultimately fall to the Babylonian Empire in 586 B.C.
 - o Kag ginapaabot **nga ang Southern Kingdom sakupon** man sang Babylon sa 586 B.C.
- **3RD – THE OUTLINE OF MICAH...**
- **3RD – ANG OUTLINE SANG MICAH...**
 - o The book of Micah is broken up into 3 sermons – each begins with the phrase – “Hear...”
 - o Ang libro sang Micah gintunga sa 3 **ka wali** – ang kada isa nagsugod sa tinaga nga – “Pamati”...

- o Chapters 1-2 – The Judgment of the Israel (*Samaria and Jerusalem*)...
- o Chapter 1-2 – Ang Paghukom sa Israel (Samaria kag Jerusalem)...
- o Chapters 3-5 – The hope of Judah – the promise of the coming King
- o Chapter 3-5 – Ang paglaum sang Judah – ang promise sang maabot nga Hari
- o Chapters 6-7 – From tribulation to triumph – the restoration of Israel!
- o Chapter 6-7 – Halin sa pag antos pakadto sa kadalag an – ang pagtukod liwat sang Israel!

THE JUDGEMENT OF ISRAEL... (3 THINGS) ANG PAGHUKOM SA ISRAEL...(3 KA BUTANG)

- **1ST – THE JUDGEMENT OF THE CITIES... vs. 1-16**
- **1ST – ANG PAGHUKOM SA MGA SIYUDAD...vs. 1-16**
 - o 1st – Addressing the whole nation of Israel... vs. 1-4
 - o 1st – Ang pagtawag sa nasyon sang Israel... vs. 1-4
 - Hear all you people in the earth/land (*Promised Land*) – Northern and Southern Kingdoms...
 - Pamati kamo katawhan (Ginpromesa nga Duta) – Northern kag Southern nga kaharian...
 - God spoke from His holy Temple – referring to His Temple in Heaven!
 - Ang Dios nagahambal halin sa Iya Balaan nga Templo – nagatumod sang Iya Templo sa Langit!
 - The Lord was going to come down and tread the ‘High Places’ of the earth...
 - Ang Ginoo manaog kag magtapak sa mataas nga lugar diri sa kalibutan...
 - And the mountains would melt beneath Him like wax – like water flowing down a hill!
 - Kag ang kabukiran matunaw nga daw pareho sang kandila – pareho sang tubig nga nagailig halin sa banglid!
 - Speaking of God coming down to judge Israel for their idolatry (*High Places*)!
 - Nagahambal sang pagpanaog sang Dios agod hukman ang Israel sa ila pagsimba sa mga dios-dios sa mga mataas nga lugar...
 - The Law required ALL sacrifices be offered at the Tabernacle – **Leviticus 17:1-5**
 - Ang Layi nagasugo nga TANAN nga halad himuon sa Tolda nga simbahan – **Leviticus 17:1-5**
 - The Law required it – so that the people who have accountability in their worship...
 - Ang Layi nagasugo sini – agod tanan nga mga tawo may responsibilidad sa pag alagad...
 - But it was challenge for the people to always come to the Temple to worship God...
 - Pero ang kabudlay sa mga tawo amo ang pagkadto sa Templo sa pagsimba sa Dios...
 - Therefore people would just go to a local ‘High Place’ (*closer to God*) to worship!
 - Gani ang mga tawo nagakadto na lang sa malapit nga mga taas nga lugar (malapit sa Dios) para magsimba..
 - These High Places eventually evolved into a place for every kind of pagan practice!
 - Ang ini nga mataas nga mga lugar sa ulihi nangin lugar para sa mga ritwal sang mga pagano!
 - **There are those who argue they do not need church – they can just read their Bible...**
 - **May mga tawo nga ngalalis nga indi na nila kinanglan ang simbahan – mabasa na lang sila Bibliya...**
 - **But it is too easy to do the wrong things and convince yourself your right...**
 - **Pero madali kita makasala kag papatihon na lang ang kaugalingon nga husto ang ginabuhat...**
 - **That is why God call us to fellowship together in church - Hebrews 10:25...**
 - **Amo gani nga ang Dios nagtawag sa aton sa paghiusa sa simbahan – Hebreo 10:25...**
 - **We help keep each other in check - keep our priorities pointed towards God!**
 - **Magbantay kita sa isa kag isa – halongan nga ang mga prayoridad padulong sa Dios!**
 - o 2nd – The Judgment of Samaria... vs. 5-7
 - o 2nd – Ang paghukom sa Samaria... vs. 5-7

- The source of the problem – was the very heart/capitol of both nations!
- Ang ginahalanan sang problema – amo ang pinakasentro / kapitolyo sang 2 ka nasyon!
 - The capitol cities of Samaria (*Israel*) and Jerusalem (*Judah*)...
 - Ang kapitolyo nga mga siyuda Samaria (Israel) kag Jerusalem (Judah)...
 - Therefore the Lord would make Samaria a heap of ruins – a place to plant vineyards...
 - Gani ang Ginoo himuon ang Samaria sang tinumpukan sang mga nagkalaguba – ang lugar nga tamnan na lang sa mga ubas...
 - The walls of the city would fill the surrounding valley – exposing the city foundations...
 - Ang pader sang siyudad amo ang magapuno sang mga nalupyakan – gub on asta ang pundasyon sini...
 - All of the idols would be smashed / along with the wealth the idolatry generated!
 - Ang tanan nga mga dios-diyos pangdugmukon / pati ang manggad nga ginhatag sang mga babayi nga nagpakighilawas...
- What was the sin of these capitol cities that brought the judgment of God – false religion...
- Anu ang mga sala sang sini nga mga kapitolyo nga nagdala sang paghukom sang Dios – mga nagapatalang nga relihiyon...
 - Religion was big business – and both Israel and Judah had gotten into the game...
 - Ang relihiyon dako nga negosyo – kag pareho ang Israel kag Judah amo man ang ginahimo...
 - Israel had the golden calves and their worship of Baal and Ashtoreth...
 - Ang Israel may bulawan nga baka kag nagasimba kay Baal ka Ashtoreth...
 - Even Judah had allowed idolatry – and turned the worship of Yahweh into dead religion!
 - Bisan pa ang Judah ginatugutan ang dios-dios – kag nagtalikod sa pagsimba kay Yahweh sa baylo sang patay nga relihiyon!
 - Like Demetrius who made money off the idols of Diana - **Acts 19:24**...
 - Pareho kay Demetrius nga naganegosyo sa rebolto ni Diana – **Binuhataan 19:24**
 - Or the Pharisees who made merchandise of the worship of God – **John 2:14-16**
 - O kon ang ma Pariseo nga naganegosyo sang mga imahe sang Dios – **Juan 2:14-16**
 - Religion had become a way to take advantage of the people – to become rich!
 - Ang relihiyon nangin isa ka paagi nga makapang into sa mga tawo – para mangin manggaranon!
 - I cannot help but think of 'Christian bookstores' - marketing 'Christianity'...
 - Pareho sang mga 'Christian bookstores' –ginanegosyo ang Cristiyanismo...
 - We have Jesus T-Shirts / Jesus bracelets / and countless books about Jesus...
 - May mga bayo nga may tatak nga Jesus / pulseras nga may Jesus / mga libro parti kay Jesus...
 - Many men have made fortunes marketing Jesus as if He was some famous actor!
 - Madamo sang nag manggaranon sa pagbaligya kay Jesus nga daw pareho sang sikat nga artista!
 - It undermines the creditability of the Gospel message...
 - Nagapakanubo ini sa credibilidad sang Pulong sang Dios...
 - People get the idea that Jesus is just another scam - a way to make money!
 - Ang iban nagapaminsar nga si Jesus isa man ka scam – paagi para mangwarta...
- o 3rd – The brokenness of Micah... vs. 8-9
- o 3rd – Ang pagpangasubo ni Micah... vs. 8-9
 - Micah was not happen about the judgment – in fact it broke his heart...
 - Si Micah wala nalipay sa paghukom – sa matuod grabe ang iya kasubo...
 - He went around barefoot and naked (*likely just referring to no shirt*)...
 - Magalagaw siya nga wala bayo kag nagatiniil...

- Howling like a wild dog / crying out like an ostrich – describing his loud lament...
- Maga uwang nga daw ido sa talunon / nagahibi nga daw bukaw – nagapakita sang iya tuman nga kasubo...
- Israel deserved judgment – and the wounds of Samaria were incurable...
- Ang Israel dapat lang nga silotan – kag ang pilas sang Samaria wala na sang kaayuhan...
- Assyria would conquer Israel – and even come all the way to the gates of Jerusalem!
- Ang Assyria sakupon na ang Israel – kag maglambot pa asta pwertahan sang Jerusalem!
- But it broke the heart of Micah to see his people judged!
- Pero tuman ang kasubo ni Micah makita nga ginhukman ang iya mga katawhan!
- o As we look at the corruption in the world – and the seemingly incurable immorality...
 - Kon makita naton ang pagpakasala sang kalibutan – kag ang nagalala nga kalautan...
 - Where right has become wrong – and wrong has become right – **Isaiah 5:20**
 - Sa diin ang sala nangin husto - kag ang husto nangin sala – **Isaiah 5:20**
 - It can be easy to become cynical – even longing for God to judge the world!
 - Madali kita mainit – kag nagapangabay na nga husgahan na sang Dios ang kalibutan!
 - But we must not forget we are as much a sinner – only we have the Grace of God...
 - Pero indi ta pagkalimtan nga pareho man kita nga makasasala – ang kinalain lang may grasya kita sang Dios...
 - When we remember who we were – and only because of Jesus that we are we different...
 - Kon hunahunaon ta kon sin o kita – kag tungod lang kay Jesus amo nga lain kita...
 - And we realize the fate of those who reject the message of salvation...
 - Kag ma realisar naton ang dangatan sang mga nagsikway sa mensahe sang kaluwasan...
 - **Revelation 20:15** – “If anyone’s name was not found written in the book of life, he was thrown into the lake of fire.”
 - **Pahayag 20:15** – “¹⁴⁻¹⁵ Pagkatapos, ang kamatayon mismo kag ang lugar sang mga patay ginhaboy sa dagat nga kalayo. Kag ang bisan sin-o nga ang iya ngalan wala sa libro *nga listahan sang mga nakaangkon* sang kabuhi *nga wala sing katapusan* ginhaboy sa dagat nga kalayo. Amo ini ang ginatawag nga ikaduha nga kamatayon.
 - Our heart breaks for the lost – and we have compassion on those who need Christ!
 - Ang aton tagipusuon nagakasubo sa mga nagtalang – kag may pag ulikid kita sa nga nagakinahanglan kay Cristo!
- o 4th - The judgment of the Cities of Judah... vs. 10-16
- o 4th – Ang paghusga sa Siyudad sang Juda... vs. 10-16
 - Micah calls out 11 specific cities by name – all of them in Judah!
 - Si Micah nagpaandam sa 11 ka mga siyudad – ang tanan ini sakop sang Judah!
 - Many of the names appear to contain a play on words – laying out the coming judgment!
 - Madamo sini nga mga ngalan may buot silingon – nagasugid sang malapit nga paghukom!!
 - Do not tell this in **Gath** (*winepress*) – because the Philistines would rejoice (*not weep*)...
 - Indi ini pagsugid sa **Gath** (*ubassan*) – bangod ang mga Palistinon maga kalipay (indi sila maghibi)...
 - **Beth Aphrah** (*house of dust*) in Benjamin – will roll in the dust in mourning!
 - Beth Aphrah (balay sang yab ok) sa Benjamin – **magaligid sa yab** ok sa kasubo!
 - The people of **Shaphir** (*beautiful*) – would pass by (*taken captive*) in naked shame!
 - Ang katawhan sang Shaphir (matahom) – **magalabay (ginsakop) sa kahuya nga hublas!**
 - The people of **Zannan** did not come help when **Beth Ezel** was destroyed (*taken away*)!
 - Ang mga katawhan sang Zannan indi magbulig sang ang Beth Ezel **ginguba (ginbihag)!**
 - **Maroth** (*bitterness*) **waited anxiously** for something pleasant – but disaster came instead!
 - Maroth (kapait) naghulat nga may maabot **nga maayo – pero** katalagman ang nag abot!

- To **Lachish** (*invincible*) flee in fast chariots – because they were the first to sin like Israel!
- Ang Lachish (makusog) nalagyo gamit ang madasig nga karwahi – bangod sila ang una nga nagpakasala pareho sang Israel!
- Give good-bye gifts in **Moresbeth-Gath** (*Micah's' home*) - there was no hope to save them!
- Naghatag sang regalo sa paglakat sa Moresbeth-Gath (lugar ni Micah) – wala na sang paglaum sa pagluwas sa ila!
- **Achzib** (*lies*) did not tell the truth when they said to the kings of Israel they could help!
- Achzib (kabutigan) nagbinutig sang naghambal sila sa Israel nga mabulig sila!
- The people of **Mareshah** will be conquered (*heir = possessed*) – the Assyrian army...
- Ang katawhan sang Mareshah sakupon (manunubli = gin angkon) – suladado sang Assyria...
- And the leaders of Israel will flee to **Adullam** (*justice for the people*)!
- Kag ang mga lider sang Israel malagyo sa Adullam (hustisya para sa mga tawo)!
- Micah tells them all to make themselves bald – as bald as an eagle...
- Ginsugo sila ni Micah nga kiskisan ila mga ulo – pareho sang ulo sang agila...
 - Because of their precious children – whom would all go into captivity as a result of their sin!
 - Bangod sang ila mga kabataan – nga mangin priso man bangod sang ila pagpakasala!
 - The influence of the capitols had spread corrupting the surrounding cities and villages...
 - Ang impluwensiya sang kapitolyo nagpalapnag sa mga palibot nga mga siyudad kag banwa...
 - The influence of the cities and villages had spread corrupting the families...
 - Ang impluwensiya sang mga siyudad kag banwa nag guba sang mga pamilya...
 - And the sin of the families had doomed their children to a life in captivity!
 - Kag ang mga sala sang pamilya nagpakamalaot kag nag resulta sa pagbihag pati sang ila mga kabataan!
- A lesson to choose wisely who we allow to have an influence on our lives!
- Ang leksyon amo nga mangin maalam sa pagpili kon sin o ang mag impluwensiya sa aton kabuhi!
- We all follow the example of someone – they lead us either towards or away from God...
- Masami kita may ginasunod nga ehemplo – magadala ini sa aton pakadto o kon palayo sa Dios...
- So we need to be careful whom we spend time with – who we are influenced by...
- Amo nga mag andam kita kon sin o ang gina updan ta pirmi – kon sin o ang naga impluwensiya sa aton...
- Because we will become just like the people we surround ourselves with...
- Bangod mangin pareho kita sa kon sin o ang nagapalibot sa aton...
- So if we are looking at the lives of those around us – and they are not good...
- Gani kon nagatulok kita sa mga tawo sa palibot sa aton – kag indi sila maayo...
- Change groups – choose those who encourage us walk in the Lord!
- Isli ang imo grupo – pilion ang mga magapabaskog sa aton sa panglakaton sa Ginoo!
- **Proverbs 13:20** - “Whoever walks with the wise will become wise; whoever walks with fools will suffer harm.”
- **Hulubaton 13:20** – “²⁰ Kon mag-upod ka sa mga maalamon, mangin maalamon ka man, pero kon mag-upod ka sa mga buang-buang, magaantos ka.

- **2ND – THE JUDGEMENT OF THE PEOPLE... VS. 1-13**
- **2ND – ANG PAGHUKOM SA MGA KATAWHAN... VS 1-13**

- o 1st - Woe to those who DEVISE iniquity... vs. 1-2
- o 1st – Kalolooy kamo mga nagaplano sang sang kalautan.. vs. 1-2
 - Men who lie awake in bed - thinking up new ways to do evil...
 - Ang mga tawo nga nagapulaw sa pagaplano sang kalautan – nagapaminsar d when the morning comes – they go out practice what they have put in their heart!
 - **James 1:14**– “**Evil desires lead to evil actions, and evil actions lead to death.**”
 - Santiago 1:14 – “¹⁴Ang tawo ginasulay kon ginaguyod kag ginaganyat siya sang iya malain nga handom.
 - **It is so dangerous to dwell on sin – because the battle for our actions begins in our mind...**
 - **Delikado ang magpabilin sa sala - bangod nga ang pagpakigbato sang saton gawi halin sa aton paminsaron...**
 - **If we are thinking about sinning – then we can expect we fall into sin...**
 - **Kon nagapaminsar kita sa pagpakasala – wala duda nga makasala kita...**
 - **But if we have the attitude of Christ – then our actions will reflect Jesus!**
 - **Pero kon ang aton batasan pareho kay Cristo – ang aton gawi makita si Jesus!**
 - **Psalms 119:11** – “**Your word I have hidden in my heart, that I might not sin against You!**”
 - Salmo 119:11 – “Ginatipigan ko ang imo pulong sa akon tagipusuon agod indi ako makasala sa imo.
 - They covet fields / houses – and take them by violence – robbing men of their inheritance!
 - Gin pang agaw nila ang mga duta / balay –gin kwa nila ini paagi sa sa pagpwera – ginakawat nila ang palanublion sang mga tawo!
 - Therefore says the Lord – He has DEVISED (*same word*) disaster for them..
 - Gani naghambal ang Ginoo – nagaplano man Siya nga pagalaglagon sila...
 - And no one would be able to ‘save their necks’ – for it is an evil time!
 - Kag wala sing makaluwas diri – bangod nga oras ini sang kalautan!
 - They will become a proverb for what happens to people who think evil...
 - Mangin hambalanon sila kon anu matabo sa mga tawo nga nagapaminsar sang kalautan...
 - We are destroyed – and our inheritance was taken – others possess OUR land!
 - Naguba kita – kag ang aton palanublion ginkwa sa aton –ang iban ang nag angkon sa aton duta!
 - Israel would loose the Promised Land that was given to them by lot – **Joshua 14:2**
 - Madula sa Israel ang ginpromisa nga duta nga ginpartida sa ila – Josue 14:2
 - **In I Kings 21 - Ahab wanted to purchase a field from Naboth – but he would not sell it...**
 - **Sa I Hari 21 –Si Ahab gusto nga baklon ang duta ni Naboth – pero indi niya ini pagbaligya...**
 - **Ahab (*though Jezebel*) had false accusation of blasphemy brought against Naboth...**
 - **Si Ahab gingamit si Jezebel **para akusahan** sang blasphemy si Naboth...**
 - **He was stoned to death – and Ahab swooped in stole the land from his family!**
 - **Gin bato siya asta mapatay – kag si Ahab gin agaw anng duta sa iya pamilya!**
 - **But it did not end well for Ahab – the Lord confronted him for his sin!**
 - **Pero malain ang resulta sini kay Ahab – ang Ginoo nagsilot sa iya mga sala!**
 - **II Kings 21:19** – “**This is what the LORD says: Isn’t killing Naboth bad enough? Must you rob him, too? Because you have done this, dogs will lick your blood outside the city just as they licked the blood of Naboth!**”
 - II Hari 21:19 – “¹⁹Nagaedad si Amon sang 22 ka tuig sang nangin hari siya sa Juda. Sa Jerusalem *siya nag-estar*, kag naghari siya sa sulod sang duha ka tuig. Ang iya iloy amo si Meshulemet nga anak ni Haruz nga taga-Jotba.
 - **Many assume they are ‘ok’ because God does not immediately punish them...**

- Madamo ang naga paminsar nga ok lang sila bangod ang Dios wala dayon nagsilot sa ila...
- They make mistake of interpreting God's 'patience' for God's 'acceptance'...
- Nagsala sila sa pag intiendi sang pasensiya sang **Dios para sa pagbaton sang** Dios...
- Just because God has not judged yet – does not mean God will not judge...
- Indi bangod nga wala kita ginsilutan dayon sang Dios – indi buot silingon nga indi na kita paghukman...
- Those who dwell on sin – practice sin – loose their inheritance in the Promised Land!
- Sa mga nagapabilin sa sala – padayon sa pagpakasala – madula ang palanublion sa ginpromisa nga duta...
- **Galatians 5:21** – “Those who practice such things will not inherit the kingdom of God.”
- Galatia 5:21 – “²¹nagahisaay, palahubog, maluyagon sa mga kalibutanon nga kasadyahan, kag kon ano pa ang ila mga ginahimo nga mahigko. Ginsilingan ko na kamo sang una kag subong ginapaandaman ko kamo liwat, nga ang mga tawo nga nagahimo sining mga butang indi masakop sa paghari sang Dios.
- o 2nd – Woe to those who silence the prophets... vs. 6-7
- o 2nd – Kalolooy kamo nga mga nagasikway sa mga propeta... vs. 6-7
 - The people demanded the true prophets of God to be silent...
 - Ang mga tawo naga nagapilit nga maghipos ang mga propeta sang Dios...
 - They did not like being insulted - hearing the truth - about their sin!
 - Indi sila namian nga insultuhon – makabati sang matuod – parti sa ila sala!
 - People do not like it when we point out their sin - they quickly get offended...
 - Ang mga tawo indi namian kon sukmatan sang ila mga sala – malain ila buot dayon...
 - But we are called to confront others when they get caught up in sin...
 - Pero gintawag kita nga sukmatan ang iban kon nagapakasala sila...
 - Yet our motivation is not to condemn them - we are not trying to 'beat them up'...
 - Pero ang aton naandan indi nga sukmatan sila – kondi sakiton sila...
 - Our motive should always be love - we want to see them clean - forgiven!
 - Ang aton motibo dapat paghigugma – gusto naton nga makita sila nga putili – ginpatawad!
 - Although Israel was the chosen nation – the house of Jacob...
 - Bisan nga ang Israel ginpili nga nasyon sang Dios – ang balay ni Jacob...
 - That did not mean that God was not going act – the Spirit of the Lord was not restricted...
 - Indi buot silingon nga ang Dios **indi magsilot** sa ila – ang Espiritu sang Ginoo **wala** sang ginapili...
 - They were not doing things that showed they were the children of God...
 - Wala sila nagahimo sang mga butang nga nagapakita nga anak sila sang Dios...
 - If they were - His words through the prophets – would have been received as good!
 -
 - If people were doing what was right – they would love to hear about Jesus...
 - Kon ang mga tawo nagahimo kon anu ang husto – manamian sila mamati parti kay Jesus...
 - But the darkness does not like the light – because it reveals their sin – **John 3:20**...
 - Pero ang kadulom indi namian sang kasanag – kay nagapakita ini sang ila mga sala – Juan 3:20...
 - That is why many people do not like going to church - reading their Bible...
 - Amo gani nga ang mga tawo indi namian magkadto sa simbahan – magbasa sang Bibliya...
 - They are convicted of their sin - so they stay away from the conviction!
 - Kay ginasukmatan sila sang ila sala – gani nagapalayo sila sa pagpanghikot!
- o 3rd – The accusation against Israel... vs. 8-9
- o 3rd – Ang kaso batok sa Israel... vs. 8-9

- Lately the people of Israel had risen up as an enemy...
- Amat amat nga ang mga katawhan sang Israel nagrebelde...
 - They had become an enemy to the Lord – not for Him so against Him – **Matthew 12:30**
 - Nangin kaaway sila sang Ginoo – kay indi na sila para sa Iya gani nangin kontra sila Niya – **Mateo 12:30**
 - As well as an enemy to their own people – mistreat those they called friends...
 - Kontra sila mangin sa ila kaupod nga mga katawhan - gina abusuhan bisan ang ila abyan...
 - The people would steal robes from trusted friends – treating them like prisoners of war!
 - Ang mga tawo gapang agaw sang kunop sang ila suod nga abyan – kag ginakabig pa nila nga mga priso sang giyera!
 - Evicting women (*presumably widows*) and children from their pleasant homes!
 - Gintabog ninyo ang mga balo kag mga bata sa ila ginpakamahal nga mga balay!
- In **II Chronicles 28:5-12** - King Pekah of Israel attacked King Ahaz (*during the time of Micah*)...
- Sa **II Cronica 28:5-12** – Si Haring Peka sang Israel gin atake ang kaharian ni Haring Ahaz sang **Judah**

⁵ Gani gintugyan siya sang GINOO nga iya Dios sa hari sang Aram.^[a] Ginpierdi siya sang mga Arameanhon kag madamo sa iya katawhan ang ginbihag pa–Damascus. Gintugyan man siya sa hari sang Israel, nga nagpatay sang madamo niya nga katawhan. ⁶ Sa isa lang ka adlaw 120,000 ka soldado sang Juda ang napatay ni *Haring Peka sang Israel*, nga anak ni Remalia. Natabo ini sa mga taga–Juda tungod kay ginsikway nila ang GINOO, ang Dios sang ila mga katigulangan. ⁷ Ginpatay ni Zicri, nga isa ka maisog nga soldado sang Israel,^[b] si Maasea nga anak ni Haring Ahaz, si Azrikam nga administrador sang palasyo, kag si Elkana nga ikaduha sa hari. ⁸ Ginbihag sang mga taga–Israel ang 200,000 ka mga babayi kag mga kabataan halin sa ila mga kadugo nga mga taga–Juda. Ginpanguha man nila ang mga pagkabutang sang mga taga–Juda kag gindala pauli sa Samaria.

 - Pekah killed 120,000 soldiers of Judah in one day because God was angry with Judah...
 - Si Haring Peka sang Israel nagpatay sang 120,000 ka mga soldado sa Judah sa isa ka adlaw bangod nga ang Dios akig sa Judah...
 - Then Israel took 200,000 women and children captive from Judah as slaves...
 - Tapos ginbihag sang Israel ang 200,000 ka mga babayi kag bata halin sa Judah bilang mga ulipon...
 - But a prophet named Oded (*restorer*) came to the men of Israel and rebuked them!
 - Pero ang propeta nga si Oded (*restorer*) nagkadto sa Israel kag nag akig sa ila!
 - So the army of Israel quickly clothed / fed / and returned their captives to Judah!
 - Gani ang mga soldado sang Israel dasig nga gin ilisan / ginpakaon / kag gin uli ang mga bihag sa Judah!
 - The way people treat each other today is often shocking – ramming cars into crowds...
 - Kasubo kon paano tratuhon sang mga tawo ang isig kapareho subong – ibunggo ang salakyan sa madamo nga mga tawo...
 - But we should not be surprised – we live in a world that says God is not real...
 - Pero indi na kita matingala – nagakabuhi kita sa kalibutan nga nagahambal nga ang Dios indi matuod...
 - And the way we treat each other is a direct reflection of how we treat the Lord...
 - Kon paano naton ginatrato ang iban amo man kon paano naton ginatrato ang Ginoo...
 - Since there is no right and wrong / there are no eternal consequences to our actions...
 - Tungod kay wala sang husto kag sala / **wala sang wala katapusan nga kalaglagaan sa aton mga ginahimo...**
 - It is any wonder people today are so selfish and cruel in their actions towards each other!

- Indi makatilingala ang mga tawo subong maiya iyahon kag raskal sa ila gawi sa iban nga tawo!
- o 4th – The Diaspora of Israel... vs. 10-11
- o 4th – Ang paglapta sang katawhan sang Israel ... vs. 10-11
 - God told Israel to ‘arise and depart’ – for this was no longer their rest...
 - Ang Dios naghambal sa Israel nga mag tindog kag maghalin – kay indi na ini makahatag sa inyo sang kapahuwayan...
 - God had promised ‘rest’ when Israel came into the Promised Land - **Deuteronomy 12:10**...
 - Ang Ginoo naghatag sa inyo sang kapahuwayan sang ang Israel nangin Duta nga Ginpromisa – Deuteronomy 12:10...
 - But they had defiled the Land – therefore God would utterly destroy it!
 - Pero ginhigkuan ninyo ang Duta – gani ang Dios gusto nga gub on ini!
 - Because it turns out rest is not in a place – it can only be found in a person!
 - Bangod nga ang kapahuwayan wala na sa ini nga lugar – makita lang ni sa tawo!
 - **Hebrew 4:8-9** – “If Joshua [Promised Land] had given them rest, He would not afterward have spoken of another day. There remains therefore a rest for the people of God.”
 - Hebreo 4:8-9 – “⁸Kay kon matuod nga nadala ni Josue ang mga tawo sang una sa kapahuwayan, wala na kuntani naghambal ang Dios nga may iban pa gid nga adlaw nga hatagan niya ang mga tawo sang kapahuwayan. ⁹Gani may kapahuwayan pa gid nga ginatigana ang Dios para sa iya mga tawo, *kag ini nga kapahuwayan pareho sang pagpahuway sang Dios sa ikapito nga adlaw.*”
 - Too often we think of rest being a place or a time – we rest at church / or on a day off...
 - Masami gapaminsar kita nga ang kapahuwayan makita sa lugar o kon sa oras – pahuway s simbahan / o kon sa adlaw nga wala obra...
 - The problem is we have to leave the church – and go back into the world...
 - Ang problema kay mahal in man kita sa simbahan – kag mabalik sa kalibutan...
 - And even if we take a day off – we still have to go back to work the next day!
 - Kag bisan magpahuway kita sa isa ka adlaw – mabalik man kita gihapon sa obra sa dason nga adlaw!
 - Meaning that we have not yet entered into THE rest of God...
 - Buot silingon nga wala gihapon kita nakabaton sang kapahuwayan sa Dios...
 - The true rest comes when we see Jesus face to face – when we are home in Heaven!
 - Ang matuod nga kapahuwayan kon makita ta si Jesus sang tampad – kon magpul in na kita sa balay sa Langit!
 - Yet Israel was living in denial of the coming judgment...
 - Pero ang Israel wala gihapon gapati sa palaabuton nga paghukom...
 - And if a false prophet came predicting ‘wine and drink’ – they would embrace him...
 - Kag kon ang mga nagapatalang nga mga properta magpakot parti sa bino kag iban pa nga ilimnon – patihan ninyo sila...
 - The people did not want to hear the truth – they wanted someone to confirm them...
 - Ang mga tawo indi mamati sa kamatuuran – gusto nila nga may isa pa gid nga magpamatuod...
 - Israel wanted someone to tell them it was ok to party and enjoy life...
 - Ang Israel gusto sang isa nga magsugid sa ila nga ok lang mag party kag mapangalipay sa kabuhi...
 - That God was ok with their sin – and there was no consequence for their actions!
 - Nga ang Dios ok lang sa sala – kag wala sing salabton sa ila mga ginahimo!

- **II Timothy 4:3** - “A time is coming when people will no longer listen to right teaching. They will... look for teachers who will tell them what they want to hear.”
- **II Timoteo 4:3** - “³Kay magaabot ang tion nga ang mga tawo indi na magpamati sa husto nga mga pagpanudlo, kundi ang ila gusto amo lang gid ang ila sundon. Magapangita sila sang mga manunudlo nga magatudlo sang mga butang nga gusto lang nila mabatian.
- People still want to hear that God is Ok with their sin – they have itching ears...
- Gusto gihapon mabatian sang mga tawo nga ang Dios ok lang sa ila pagpakasala – nagakatol ang ila dulunggan...
- They do not want to hear about sin / judgment – they would rather be entertained...
- Indi sila gusto makabati sang parti sa ila sala – paghukom - mas mayo pa mga kalingawan...
- Because of this a lot of churches have gotten away from teaching the Word of God...
- Bangod nga madamo sang simbahan ang nagpalayo sa pagtudlo sang Pulong sang Dios...
- These churches are more interested in ‘filling the pews’ - than ‘making saints’!
- Ang ini nga mga simbahan mas namian pa sa pagpuno sang mga pulungkuan – sang sa paghimo sang mga santo!
- They resort to gimmicks to try and get the attention of people - **II Timothy 4:3**
- Nagahimo sila sang mga kalingawan para kwaon ang atensyon sang mga tawo – **II Timoteo 4:3**
- But the church is not a theatre / or a concert / or a place to tell funny jokes...
- Pero ang simbahan indi teatro / o kon concert / o kon lugar sang kaladlawan nga mga istorya...
- The power of salvation is in the Word of God – so we need to speak the truth!
- Ang gahom sang kaluwasan ara sa Pulong sa Dios – amo gani nga kinanglan ta ihambal ang kamatuuran!
- **Acts 20:27** – “For I have not shunned to declare to you the whole counsel of God.”
- Binuhatan 20:27 – “²⁷Kay wala gid ako sing may gintago sa inyo parte sa bug-os nga katuyuan kag plano sang Dios.

▪ **3RD – THE RESTORATION OF ISRAEL... vs. 12-13**

▪ **3RD – ANG KAHILWAYAN SANG ISRAEL... vs. 12-12**

- o 1st - In the midst of judgment – Micah offers a glimpse of hope...
- o 1st – Sa tunga sang paghukom - Si Micah nagpakita sang pag asa...
 - God would assemble all of Jacob (*perhaps Judah*) – and a remnant of Israel...
 - Ang Dios pagatiponon ang Judah – kag ang mga nabilin sa Israel...
 - As we see the judgment of Israel – it would be easy to think God was through with them!
 - Kon makita ta ang paghukom sang Israel – makahambal kita nga ginkalimtan na sila sang Dios!
 - But God promised to the nation of Israel would always be His people...
 - Pero ang Dios nagpromisa nga ang nasyon sang Israel Iya gihapon mga katawhan...
 - **Jeremiah 31:36** - “I am as likely to reject my people Israel as I am to do away with the laws of nature!”
 - Jeremiah 31:36 – “³⁶Samtang nagapabilin ang langit kag ang kalibutan, magapabilin man ang katawhan sang Israel hasta san-o.
 - As long as the sun rises – waves crash on the seashore – Israel is God’s nation!
 - Samtang ang adlaw gabutlak – ang balod nagahampas sa baybay – ang Israel nasyon sang Dios!
 - Even thought they were hard – they did not want to receive Jesus – God was not done!
 - Bisan mga matig a ang ila tagipusuon – wala nila ginbaton si Jesus – ang Dios indi mag untat!
 - Since God cannot break His Word – forsake Israel – that means God also cannot reject us...
 - Bangod nga ang Dios indi pwede supakon ang Iya Pulong – pabay an ang Israel – gani ang Dios indi man pagtalikdan ang Israel..
 - A great truth – because it means no matter how bad we get – God never gives up on us!

- Ang dako nga kamatuuran – bangod nga bisan anu kita makasasala – ang Dios indi magtalikod sa aton!
- o 2nd – God will gather Israel like a flock of sheep into the fold of God...
- o 2nd – Ang Dios tiponon ang Israel pareho sang mga karnero pakadto sa toril sang Dios...
 - The one who freed them (*breaks open*) – will lead them through the gate...
 - Siya ang magapahilway sa ila – pangunahan sila sang Dios pakadto sa pwertahan sang siyudad...
 - **John 10:14** – Jesus is the Good Shepherd / **John 10:9** – Jesus is the gate...
 - Juan 10:14 – “¹⁴⁻¹⁵ Pero ako amo ang maayo nga manugbantay sang mga karnero. Kon paano ang pagkakilala sa akon sang Amay kag ang akon pagkakilala sa iya, pareho man sina ang akon pagkakilala sa akon mga karnero kag ang ila pagkakilala sa akon. Kag ihatag ko ang akon kabuhi para sa ila. / Juan 10:9 – “⁹ Ako amo ang puwertahan. Ang nagasulod paagi sa akon maluwas. Pareho siya sa karnero nga nagasulod kag nagaguwa, kag makakita siya sing halalbon.
 - And anyone can enter that gate - and they will be saved / and find pasture...
 - Kag ang bisan sin o makasulod sa pwertahan – kag maluwas sila...
 - God desires that all men be saved - He does not want any to perish - **II Peter 3:9**
 - Ang Dios nagahandom nga ang tanan nga mga tawo maluwas – indi Siya gusto nga may isa nga magtalang – II Pedro 3:9
 - But it is up to us to decide if we where we want to spend eternity...
 - Pero depende gihapon sa aton desisyon ko gusto ta sa wala katapusan...
 - God opened the ‘gate’ for us to go to heaven - but we have to choose to go through!
 - Ang Dios magabukas sang pwertahan para sa aton pakadto sa langit – kon pilion naton nga magasulod!
 - If we reject the one-way God has provided - there is no second option...
 - Kon isikway naton ang isa lang gid ka paagi nga ginhatag sang Dios – wala na sang ika duha nga paagi...
 - The one and only way to get to heaven - is through faith in Jesus!
 - Ang isa lang gid ka dalan pakadto sa langit – paagi sa pagtuo kay Jesus!
- o 3rd – Israel will pass through the gate with their King leading them – with the Lord as their head!
- o 3rd – Ang Israel maagi sa pwertahan kaupod ang ila hari nga magapanguna sa ila – ang Dios amo ang ila lider!
 - No doubt speaking of the restoration of Israel – and the Millennial Kingdom!
 - Nagahambal sang kahilwayan sang Israel – kag sang bag o nga Kaharian!
 - After the 7 years of tribulation – when Jesus returns – **Revelation 19:11**
 - Pagkatapos sang 7 ka tuig nga pag antos – si Jesus magabalik- Pahayag 19:11
 - All of the Jews will see Jesus – realize He is their Messiah – and believe...
 - Ang tanan nga mga Hudio makita si Jesus – kag ma realisar nga Siya ang ila nga Messiah – kag magatuo...
 - **Zechariah 12:10** – “Then I will pour out a spirit of grace and prayer on the family of David and on all the people of Jerusalem. They will look on me whom they have pierced and mourn for him as for an only son.”
 - Zechariah 12:10 – “¹⁰ “Hatagan ko ang mga kaliwat ni David kag ang mga pumuluyo sang Jerusalem sang espiritu nga maluluy-on kag mapinangamuyuon. Tan-awon nila ako^{ia} nga ila ginbuno kag magahibi sila pareho sa ginikanan nga nagahibi sa pagkapatay sang ila bugtong nga anak ukon kamagulangan nga anak. There will no longer be a need to tell anyone about Jesus – they will already know...

- **Jeremiah 31:34** – ““They will not need to teach their neighbors, nor will they need to teach their family, saying, ‘You should know the LORD.’ For everyone, from the least to the greatest, will already know me,’ says the LORD. ‘And I will forgive their wickedness and will never again remember their sins.’”
- Jeremiah 31:34 – “¹⁰ “Hatagan ko ang mga kaliwat ni David kag ang mga pumuluyo sang Jerusalem sang espiritu nga maluluy-on kag mapinangamuyuon. Tan-awon nila ako^{la} nga ila ginbuno kag magahibi sila pareho sa ginikanan nga nagahibi sa pagkapatay sang ila bugtong nga anak ukon kamagulangan nga anak.
- God will save the whole nation of Israel – all of them will receive Jesus – **Romans 11:26**
- Ang Dios luwas ang bug os nga nasyon sang Israel – tanan sila magabaton kay Jesus - Roma 11:26